

سوال

چند سال پیش روزهایی را که پر یود بودم روزه نگرفتم و تا امروز نتوانسته‌ام قضایش را به جا بیاورم و مدت زیادی آن گذشته است. اکنون می‌خواهم روزه‌هایی که بر گردنم هست را قضا کنم اما نمی‌دانم که چند روز را روزه نگرفته‌ام. الآن باید چه کار کنم؟

پاسخ مفصل

الحمد لله.

والصلاة والسلام على رسول الله وبعد:

سه چیز بر شما واجب است:

اول این‌که: به سبب این تاخیر به درگاه خداوند توبه کنید و برای سهل‌انگاری گذشته پشیمان باشید و عزم جدی کنید که دیگر آن را تکرار نکنید؛ زیرا الله متعال می‌فرماید:

وَتُوبُوا إِلَى اللَّهِ جَمِيعًا أَيُّهَا الْمُؤْمِنُونَ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ [نور: ۳۱]

(و ای مؤمنان همگی [از مرد و زن] به درگاه الله توبه کنید؛ امید که رستگار شوید).

زیرا این تاخیر [به عمد] گناه است و توبه از آن واجب است.

امر دوم: بر حسب گمان روزه‌ها را هر چه زودتر انجام دهید، زیرا خداوند هیچ‌کس را جز به اندازه توانش تکلیف نمی‌دهد و شما نیز باید تعداد ایامی را که گمان می‌کنید روزه نگرفته‌اید قضا نمایید. یعنی اگر بر حسب گمان شما ده روز بود، شما ده روز روزه بگیرید و اگر بر حسب گمان‌تان بیشتر یا کمتر بود بر حسب گمان خود روزه بگیرید. الله سبحانه و تعالی می‌فرماید:

لَا يُكَلِّفُ اللَّهُ نَفْسًا إِلَّا وُسْعَهَا [بقره: ۲۸۶]

(الله هیچ‌کس را جز به قدر توانایی‌اش تکلیف نمی‌کند)

و می‌فرماید:

فَاتَّقُوا اللَّهَ مَا اسْتَطَعْتُمْ [تغابن: ۱۶]

(پس تا می‌توانید از الله پروا بدارید).

مورد سوم: غذا دادن به یک مسکین برای هر روز، اگر توانایی‌اش را دارید و می‌توانید همه آن را به یک بینوا بدهید، اما اگر خود نیازمندید و نمی‌توانید به کسی غذا دهید چیزی بر عهده شما نیست جز روزه و توبه. غذا دادن واجب برای هر روز نیم صاع از غذای اصلی (قوت غالب) سرزمین شماست و مقدار نیم صاع یک کیلو و نیم برای کسی است که توانایی آن را داشته باشد.

والله ولی التوفیق.